

Za dom, družino in gospodinjstvo

Prijeten dom – srečna družina

Nedavno sem brala hrvaško predgovodko:

Pred davnimi časi, ko so hodile po svetu ge vile, si je začelo rezen kmeti zlata. V kremi so se sklonili skozi okence svoje hiše in čakal bajno dohotnico. Vile pa na bilu. Okence je bilo pravzaprav in kmetija je bolj in bolj bolela glava. Ko se je vila končno prikazala, zaprosil kmet ves zmeden in v boledinah: »Daj mi vila čeber-glavo, namesto, da bi poprosil, kot je nameraval: »Daj mi čeber zlat». Kar je proslil, je dobil. Ogonoma glava pa ni šla več skozi majcenko okence. Morali so izbiti veliko luknjo. Pozneje so vanjo vstavili veliko okno. Sonce se je razliko po stanovanju in pokazalo, kolikor je v hiši narobe. Okajene, umazane stene, neurejeni koti, razna navlaka, črna popljuvana tla, muhe in drugi mrčes. Česar prej v tem niti opazili niso, je v svetlobi sonca kar krčalo po ureditvi. Lotili so se dela in napravili red. Dom je bil obnovljen. In v hišici, kjer so prej prebivali nezadovoljni in kremeljavi ljudje, se je naselilo veselje do življena, zdravje in smen.

ZDRAVJA IN SMEHA V HIŠI

Tudi mi hočemo zdravja in smebla v hiši. Hočem, da bi

Prijeten kotiček, ki ga pridne roke gospodinje lahko tudi s skromnimi sredstvi urede v vsaki hiši

družina zjutraj vstala spodača in dobre volje, zato se danes pomenimo o prostoru, kjer spimo — o spalnicu. Za zadnjikrat sem rekla, da v dnevnem prostoru po možnosti ne spimo. Pastelje bomo torej postavile v »zdajni hiši«, v sobici poleg hišice ali v sobice na podstresju.

Zdaj na pomlad bomo belli. Za vse prostore, kjer spimo, bomo izbrala svete barve (svetlomodro, svetlorumen, svetlozeleno). Različni krtečki rožasti vzorci niso lepi, kadar pa smo slabe volje, nas naravnost dražijo. (Nikoli ne kombinirajmo modre in zelenje barve). Polkna se kmetki hiši prav lepo podajo, kadar imamo v spalnici boljnike ali otroke, lahko s poklici seboj zatemimo.

Kakšno naj bo pohištvo? Cim bolj preprosto, gladko. V spalnico postavimo samo kar potrebujemo. Svejše pohištvo je bolj prijetno za oko. Zapomnimo pa si eno: vsakdo naj ima svoje ležišče. Marsikja vidamo, da se na posteli med starši stiskajo najmlajši. Vecji otroci spijo pri starji mami ali očetu ali kar po trije. Starješki, da posteljina je draga zlasti tam, kjer potrebujejo moč kar sedem ali več ležišč, toda bi ljudje vedeli, kako nezdravo je skupno spanje, bi skušali tudi s skromnimi sredstvi rešiti to vprašanje. Starješki, močnejši bolni ljudje, dihajo in kihajo otrokom naravnost v obraz. Tako se lahko najhitreje širijo različne bolezni. Ljudje se tudi ne spočijo. Vstajajo zbiti in slabе volje. V stevilnih družinah si pomagamo tako, da sešljemo velike vrede in jih napolnimo z opranim in posušenim likčanjem. Pleve in stama so slabši, ker se drobe. Napolnjene vrede zvezčer razgrnemo po tleh, zjutraj pa jih zmosimo na podstrelje ali kam drugam. Otroci naj si posteljno prenašajo sami.

BODIMO IZNADLJIVE!

Ce imamo v posteljah mreže, jih pregrnemo z vrečevčinom ali starim kocem. Kadar bomo kupovale nove žimnice, bomo vzele trideine. Te laže premikamo in se enakomerje rožijo. Za enodelno žimnicu kupimo 4.5 m blaga in 12 do 13 kg žime, za tridejno pa 5 m blaga in 14 do 18 kg žime. Za vzemtnico (če jih imamo namesto mreže) potrebuemo 2.30 m blaga, 2 m jute, 9 kg morske trave in 30 do 35 kosov vzmeti. Črtasti vzorec gradia so trpežniji. Žimnice, poštenjih s travo, ne kupujmo. V nekaj letih se trava povsem zmeli. Rajši varčujmo toliko časa, da bomo zmogli za žimo. Pa tudi na likčanju šlovek sladko zaspí. Zamenjam go za vsako jesen. Slamnajo z Mčkanjem lahko tudi prešijemo. Tako se nam likča-

nje prav dobro drži nekaj let. Vsako ležišče pošnemo z rjuho, da se žimnice ali slamnica ne maže. Tudi prešite odje in koce zavijemo v cjuhe ali oblačemo v prevecke (kapne). Za rjuhe potrebujemo 2.5 m 150 cm širokega blaga. Za prevecko pa 1.80 m 180 cm širokega blaga. Otroci naj sprez blazin, bolj ravni bodo. Pernate blazine so vroče, boljše so žimnate. Za žimnato blazino potrebujemo 1 m gradia, 2 kg žime, za pernato pa 1.20 m inleta in 2 kg perja. Za prevecko blazine bomo vzele 1.25 m 80 cm širokega blaga, za večje pa 1.40 m 90 cm širokega blaga. Za pernico 4 m inleta, 2 kg boljšega puha, 4 m blaga za prevecko. (Vse mere so vzete iz Gospodinjskega koledarja za leto 1957).

SNAGA, RED, VODA – VSAKDANJA NAVADA

Zjutraj odpremo v spalnici okna in razgrnemo posteljino. Rjuhe stresemo in postelje posteljemo. Nič ni grkega, kot so

razmetana sreča, ki jih le zvezčer malo poravnamo. Otrokom ne pustimo, da bi se podnevi na posteljah igrali. Tudi muca in pes naj ne demljetja ob vnožju. Vsaj enkrat na teden pustimo postelje razgrnemo nekaj ur. Rjuhe operemo vsak mesec. Vsaj dvakrat na leto pa bomo znesle na zrak vso posteljino, jo steple, okratite in zasile. Slamnajoči izpraznimo, blago in likčanje operemo ter novo napolnimo. Vedno pa pojdim v postelje čist. Ze malega otroka vragujemo tako, da mu bo večerno umivanje prešlo v navado. V mrazu si umimo vsaj obraz, usesa, vrati in roke, poleti pa se umivajmo do pasu in noge.

Perilo, v katerem smo vedno delali, je prepojeno z znamenjem. Slekli se bomo in razgrnili, da se bo posušlo in prezračilo. Vsem prizravimo nočno perilo. Niso potrebne bogate spalne srajce, za katere potrebujemo kar 5 m blaga, za to lahko uporabimo tudi stare dnevne srajce, ki so dovolj široki, rabimo pa jih res samo za spanje.

V spalnici ne bomo pustile umazanega čevijev, nikakor pa ne bomo v njej spravljale umazanega perila. Ceprav imamo električno luč, denimo zvezčer na nočno omare, co svečo in vžigalice.

Lončnica, ki nam krasijo spalnico, naj bodo brez močnega vonja. Nikoli pa ne sme v spalnici manjkati svežega zraka. Odpirajmo okna in družina ne bo vstajala z levo nogo, temveč spodica in polna volje do dela in sreča.

Dr. Branka Brzin

Marija Prijatelj

To lahko trdimo za mnoga oblačila, ki jih vsakodnevno pred-

vajajo manekeni in manekenke na reviji konfekcijskih oblačil.

Vemo, da si mnogi potrošniki želijo, da bi v trgovinah prodajali čimveč gotovih oblačil.

Vemo pa tudi, da mnoga teh oblačila niso bila tako krojena, tako izdelana in iz takega materiala, da bi bili otroci, ženske in moški v njih vedno lepo, okusno in poceni oblačeni.

Modeli, ki jih kažejo na reviji, pa združujejo mnogo tega. To je zasluži zlasti nekaterih podjetij. Izmed slovenskih prednajdi konfekcija Novosti, izmed ostalih pa Partizan Beograd in Varieteks. Tako je deklete Ljubko oblečeno v modelni »saharjanki«, to so igralne blake, z bluzico, lepega kraja in kombinacijo. Ljubko se otroške blace krije iz žameta, kombinacija vetrovke in deščnih blac.

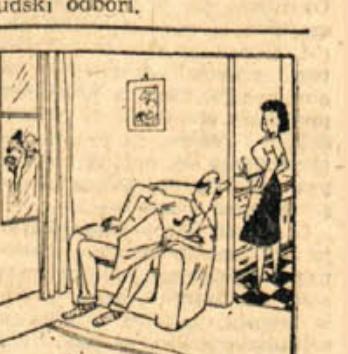
Na reviji so bogato zastopani mnogi dežni placi za ženske in moške; novost je takoimenovan »avtoplašč«, ki je zelo pripraven za vsakogar, ki vozí motorno vozilo. Reči pa moramo, da skoraj vsi modeli zadovoljujejo le mesne potrošnike, ni pa oblačil, ki bi bila pripravna za ljudi, ki prihajajo kupovati gotova oblačila v mestu s podeželju.

Ceprav vemo, da revija predstavlja najboljši izmed dobrega, kar pri nas izdelamo — moramo priznati, da pokaže mnogo tega, kar je povprečnemu potrošniku že zdaj na razpolago. In to ga bo prav gotovo izmed vsega najbolj zadovoljilo. Z Guzej.

Nove cene električne energije

Zvezni izvrsni svet je izdal uredbu, po kateri bodo potrošniki lahko sami izbirali cene električne energije, ki jih najbolj ustreza.

Uvedeno so namreč višje in nižje sezonske cene, odvisno od stanja voda, dnevne in nočne tarife ter pod. Za gospodinjstva in komunalne potrebe cene električne niso zvišane. Cene za male potrošnike in komunalno potrošnjo bodo poslej določali okrajni ljudski odbori.

Hiro prizmodi zrezke, Tina prihaja z ženole.

POMLAĐANSKO SONCE V STANOVANJE!

Zdaj, ko je pomlad, kar ne vemo, kje bi se lotile dela. Kličeta vrt in polje, redno gospodinjsko delo, pa tudi dom terja svoje. Vsaj nekaj lepih, sončnih dni se posvetimo le domu. Pri tem ne pozabimo

— brez skrbnega načrta ne gre; vsak dan si odmerimo toliko dela, kot ga bomo zmore;

— kjer je potrebno zatreli golazen, pokličimo sanitarnega higienika, da nam dezinsecira prostore in posteljino;

— posteljina in oblike so posebno potrebne sonca in zraka. Skrbnji jih prezracimo;

— svetla, sveže umita okna preprečajo mnogo več svetlobe;

— zaves, prti, prtiči so dolge meseca lovili prah. Temeljito jih namočimo, operimo in poskrbimo, da bodo kot novi krasili stanovanje;

— zimske volinene stvari shranimo le praprane in poseti. Pokrpane in namazane čevije bomo jeseni že pripravljene v spet v uporabo;

— boj kot kdajkoli daleč bomo segle z omelom in krapami v vse kote stanovanja, kjer domujejo pajki, prah in snaga;

— ne bomo pozabilne na postrešje, veže, dvorišča, shrambe in kleti;

— same ali s pomočjo obrtnikov bomo popravile peč, štedilnik, okna, vrata, kijučnice in pokvarjene kose pohtišta;

— smrad po čističnih sredstvih bomo hitro odpravile, če bo v stanovanju nekaj ur močen prepis;

— ob vseh članov družine

bomo zahtevala, da svoje predele in police skrbno uredijo;

— ejetje bo snago in topilino doma še bolj poudarilo. Temeljito pa tudi za okrevajoče bohincje je priporočljiv, začlenjen z limonom in s sadičkom. Z limonom in s posmranno dodamo rumenjak v vitamini C, ki poživlja organizem.

Kuharski nasveti so tokrat bogati in pestri. Posebnost so recepti za slabokrvne in brezmesni jedilniki za teden dñi: meso nadomešča skuta, ki si jo zaradi nizke cene lahko vsakodnevno uporablja.

Naslovni posveča stekilnik precej pozornosti otrokom. V njej boste našli tudi nasvete za izdelavo mlajših jedilnikov za teden dñi: meso nadomešča otroški oblačil iz blaga, preprostih plitenih hlač in copat.

Zlasti mlajši zimskon, ki si še niso ustrezno oprenili stanovanje, bo koristil nasvet, kakor zagnjenimi policami nadomestimo omare za perilo in kako z zgrinjalni zakrijevo kose pohtišta,

Zaključni prispevki opozarjajo kokerelce, kako naj pripravljajo vitaminska krmila za perjad.

— ne bomo pozabilne na podstrešje, veže, dvorišča, shrambe in kleti;

— same ali s pomočjo obrtnikov bomo popravile peč, štedilnik, okna, vrata, kijučnice in pokvarjene kose pohtišta;

— smrad po čističnih sredstvih shranimo le praprane in poseti. Pokrpane in namazane čevije bomo jeseni že pripravljene v spet v uporabo;

— boj kot kdajkoli daleč bomo segle z omelom in krapami v vse kote stanovanja, kjer domujejo pajki, prah in snaga;

— ne bomo pozabilne na postrešje, veže, dvorišča, shrambe in kleti;

— same ali s pomočjo obrtnikov bomo popravile peč, štedilnik, okna, vrata, kijučnice in pokvarjene kose pohtišta;

— smrad po čističnih sredstvih shranimo le praprane in poseti. Pokrpane in namazane čevije bomo jeseni že pripravljene v spet v uporabo;

— ob vseh članov družine

bomo zahtevala, da svoje predele in police skrbno uredijo;

— ejetje bo snago in topilino doma še bolj poudarilo. Temeljito pa tudi za okrevajoče bohincje je priporočljiv, začlenjen z limonom in s sadičkom. Z limonom in s posmranno dodamo rumenjak v vitamini C, ki poživlja organizem.

Bava lupine ni v nobeni zvezi s kakovostjo jajca. Bela jajca niso le po lehkosti, te izredno dobrimi.

Barva lupine je v nobeni zvezi s kakovostjo jajca. Bela jajca niso le po lehkosti, te izredno dobrimi.

Pač pa je harva rumenjak v zvezi s hranilnostjo jajca. Cim bolj je rumenjak rumen, temveč vitamina A.

Vse izredne vrednosti jajca vsebuje rumenjak. Rumenjak je lahko prehranljiv v vsaki obliki. Ljubljana je kuhan ali presen. Beljak ima le beljakovine, proteinne in vodo.

Priporočljivo je, da poživljamo z jajci, ki jih kažejo na reviji, pa zdravljajočo.

Prehranljivo je, da poživljamo z jajci, ki jih kažejo na reviji, pa zdravljajočo.

Prehranljivo je, da poživljamo z jajci, ki jih kažejo na reviji, pa zdravljajočo.

Prehranljivo je, da poživljamo z jajci, ki jih kažejo na reviji, pa zdravljajočo.

Prehranljivo je, da poživljamo z jajci, ki jih kažejo na reviji, pa zdravljajočo.

Prehranljivo je, da poživljamo z jajci, ki jih kažejo na reviji, pa zdravljajočo.

Prehranljivo je, da poživljamo z jajci, ki jih kažejo na reviji, pa zdravljajočo.

Prehranljivo je, da poživljamo z jajci, ki jih kažejo na reviji, pa zdravljajočo.

Prehranljivo je, da poživljamo z jajci, ki jih kažejo na reviji, pa zdravljajočo.

Prehranljivo je, da poživljamo z jajci, ki jih kažejo na reviji, pa zdravljajočo.

Prehranljivo je, da poživljamo z jajci, ki jih kažejo na reviji, pa zdravljajočo.

Ljudskoprosvetno delo v Žužemberku

Kulturno prosvetno delo v Žužemberku se razvija v okviru TVD Partizana predvsem v dramatični sekcijski in v ljudsko-izobraževalnem odseku. Dramatična sekacija vključuje 3 skupine: odrasle, mladino in plomerje. Te skupine pa niso ostro ločene.

Igralsko življenje je bilo v preteklem letu precej pestro, saj je v koledarskem letu 1956 bilo odigranih na žužemberškem oduvih kar sedem iger. Režiserji so Slavko Vute, Srečko Kodre in Marija Korbarjeva.

Krajši iger nismo ponavljali, vio malo pa so kar štirikrat zadržali: doma dvakrat ter v Dobrušnici v Dvoru, »Pepelko« so igrali trikrat: za domačo sloško mladino, za odrašce in za vse okoliške šole. V letu 1956 smo dvakrat ponovili tudi dramsko »Mladost« pred sodiščem in sicer na Dvoru ob Podturnu. Na našem odru je gostovala te mafina iz Knežje vasi z veseloigrig »Zekoni stankajo«. Lanskogomiladi nas je obiskala tudi trebanska godba na pihala, 25. marca, za Titov rojstni dan, pa je bilo na žužemberškem trgu tekmovalje pionirskega zborov iz vse občine.

Ljudsko izobraževanje. Lani smo spet imeli trimesec kmetijsko-gospodinjski tečaj. Splošno znanje iz kmetijstva, vrtnarstva, gospodinjstva, vzgoje in zdravstva ter ročnih del, si je pridobilo 33 delket. Temu tečaju je bil prisklikovan še tečaj RK. Nekega predavanj iz kmetijstva, vrtnarstva, živilnega in mlekarstva, so poleg tehničnih poslušali tudi drugi ljudje. Starši smo skušali vzgajati in jih ši-

Igralci dramske skupine TVD Partizan Žužemberk po uprizoritvi Županove Micke 17. 2. 1957. Na desni: režiser France Mrvar

Lani smo imeli v načrtu ustanovitev mladinskega pevskega zborja, mladinskega orkestra in tamburaškega zborja. Trdno smo bili: namreč prepričani, da bomo v kraj po dolgem času le dobili poklicnega pevovedova. Ker pa nismo mogeli najti primernega stanovanja za številno družino, so ostali pevci brez vod-

kaj bo mogla občina vsaj delno urediti: vsakokratno društvo je tudi pričelo čistiti blvždo Bulešice parcele pod tovarno BETI in bo tudi uređeno majhen park. Dela se nadaljujejo.

Prav tako napreduje tudi delo na otroškem igrišču. Operno ob-

zidje je že zakerpano in na njem je nameščena varnostna mreža. Pripravljen je že tudi peskovnik. Dodoh na novo igrišče bo s Trga svobode mimo gospodarske orodjarne. Zato so v zapadnem zidu prebili dohod, skozi katerega bodo na igrišče imeli lahek dostop tudi materice z vozički.

Ameriški film »JULII Cezar«, 10. IV. italijanski film »Filomena Marturano«.

KOSTANJEVICA: 7. IV. ameriški film »Rosa za pistojo«, 10. IV.

ameriški film »Prijetljice noči«.

TREBNJE: 6. in 7. IV. ameriški film »Sestrica Rahela«.

SENTERNEJ: 6. in 7. IV. ameriški film »Zaseda«.

MOKRONOG: 6. in 7. IV. francosko-slovenski film »Ljubimca iz Toledo«.

DOL. TOPLICE: 6. in 7. IV. francoski film »Prijetljice noči«.

NETILKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Trpljenje«, 9. in 10. IV. jugoslovanski film »Milioni na otoku«.

METLIKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Julii Cezar«, 10. IV. italijanski film »Filomena Marturano«.

KOSTANJEVICA: 7. IV. ameriški film »Rosa za pistojo«, 10. IV.

ameriški film »Prijetljice noči«.

TREBNJE: 6. in 7. IV. ameriški film »Sestrica Rahela«.

SENTERNEJ: 6. in 7. IV. ameriški film »Zaseda«.

MOKRONOG: 6. in 7. IV. francosko-slovenski film »Ljubimca iz Toledo«.

DOL. TOPLICE: 6. in 7. IV. francoski film »Prijetljice noči«.

NETILKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Trpljenje«, 9. in 10. IV. jugoslovanski film »Milioni na otoku«.

METLIKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Julii Cezar«, 10. IV. italijanski film »Filomena Marturano«.

KOSTANJEVICA: 7. IV. ameriški film »Rosa za pistojo«, 10. IV.

ameriški film »Prijetljice noči«.

TREBNJE: 6. in 7. IV. ameriški film »Sestrica Rahela«.

SENTERNEJ: 6. in 7. IV. ameriški film »Zaseda«.

MOKRONOG: 6. in 7. IV. francosko-slovenski film »Ljubimca iz Toledo«.

DOL. TOPLICE: 6. in 7. IV. francoski film »Prijetljice noči«.

NETILKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Trpljenje«, 9. in 10. IV. jugoslovanski film »Milioni na otoku«.

METLIKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Julii Cezar«, 10. IV. italijanski film »Filomena Marturano«.

KOSTANJEVICA: 7. IV. ameriški film »Rosa za pistojo«, 10. IV.

ameriški film »Prijetljice noči«.

TREBNJE: 6. in 7. IV. ameriški film »Sestrica Rahela«.

SENTERNEJ: 6. in 7. IV. ameriški film »Zaseda«.

MOKRONOG: 6. in 7. IV. francosko-slovenski film »Ljubimca iz Toledo«.

DOL. TOPLICE: 6. in 7. IV. francoski film »Prijetljice noči«.

NETILKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Trpljenje«, 9. in 10. IV. jugoslovanski film »Milioni na otoku«.

METLIKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Julii Cezar«, 10. IV. italijanski film »Filomena Marturano«.

KOSTANJEVICA: 7. IV. ameriški film »Rosa za pistojo«, 10. IV.

ameriški film »Prijetljice noči«.

TREBNJE: 6. in 7. IV. ameriški film »Sestrica Rahela«.

SENTERNEJ: 6. in 7. IV. ameriški film »Zaseda«.

MOKRONOG: 6. in 7. IV. francosko-slovenski film »Ljubimca iz Toledo«.

DOL. TOPLICE: 6. in 7. IV. francoski film »Prijetljice noči«.

NETILKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Trpljenje«, 9. in 10. IV. jugoslovanski film »Milioni na otoku«.

METLIKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Julii Cezar«, 10. IV. italijanski film »Filomena Marturano«.

KOSTANJEVICA: 7. IV. ameriški film »Rosa za pistojo«, 10. IV.

ameriški film »Prijetljice noči«.

TREBNJE: 6. in 7. IV. ameriški film »Sestrica Rahela«.

SENTERNEJ: 6. in 7. IV. ameriški film »Zaseda«.

MOKRONOG: 6. in 7. IV. francosko-slovenski film »Ljubimca iz Toledo«.

DOL. TOPLICE: 6. in 7. IV. francoski film »Prijetljice noči«.

NETILKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Trpljenje«, 9. in 10. IV. jugoslovanski film »Milioni na otoku«.

METLIKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Julii Cezar«, 10. IV. italijanski film »Filomena Marturano«.

KOSTANJEVICA: 7. IV. ameriški film »Rosa za pistojo«, 10. IV.

ameriški film »Prijetljice noči«.

TREBNJE: 6. in 7. IV. ameriški film »Sestrica Rahela«.

SENTERNEJ: 6. in 7. IV. ameriški film »Zaseda«.

MOKRONOG: 6. in 7. IV. francosko-slovenski film »Ljubimca iz Toledo«.

DOL. TOPLICE: 6. in 7. IV. francoski film »Prijetljice noči«.

NETILKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Trpljenje«, 9. in 10. IV. jugoslovanski film »Milioni na otoku«.

METLIKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Julii Cezar«, 10. IV. italijanski film »Filomena Marturano«.

KOSTANJEVICA: 7. IV. ameriški film »Rosa za pistojo«, 10. IV.

ameriški film »Prijetljice noči«.

TREBNJE: 6. in 7. IV. ameriški film »Sestrica Rahela«.

SENTERNEJ: 6. in 7. IV. ameriški film »Zaseda«.

MOKRONOG: 6. in 7. IV. francosko-slovenski film »Ljubimca iz Toledo«.

DOL. TOPLICE: 6. in 7. IV. francoski film »Prijetljice noči«.

NETILKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Trpljenje«, 9. in 10. IV. jugoslovanski film »Milioni na otoku«.

METLIKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Julii Cezar«, 10. IV. italijanski film »Filomena Marturano«.

KOSTANJEVICA: 7. IV. ameriški film »Rosa za pistojo«, 10. IV.

ameriški film »Prijetljice noči«.

TREBNJE: 6. in 7. IV. ameriški film »Sestrica Rahela«.

SENTERNEJ: 6. in 7. IV. ameriški film »Zaseda«.

MOKRONOG: 6. in 7. IV. francosko-slovenski film »Ljubimca iz Toledo«.

DOL. TOPLICE: 6. in 7. IV. francoski film »Prijetljice noči«.

NETILKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Trpljenje«, 9. in 10. IV. jugoslovanski film »Milioni na otoku«.

METLIKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Julii Cezar«, 10. IV. italijanski film »Filomena Marturano«.

KOSTANJEVICA: 7. IV. ameriški film »Rosa za pistojo«, 10. IV.

ameriški film »Prijetljice noči«.

TREBNJE: 6. in 7. IV. ameriški film »Sestrica Rahela«.

SENTERNEJ: 6. in 7. IV. ameriški film »Zaseda«.

MOKRONOG: 6. in 7. IV. francosko-slovenski film »Ljubimca iz Toledo«.

DOL. TOPLICE: 6. in 7. IV. francoski film »Prijetljice noči«.

NETILKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Trpljenje«, 9. in 10. IV. jugoslovanski film »Milioni na otoku«.

METLIKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Julii Cezar«, 10. IV. italijanski film »Filomena Marturano«.

KOSTANJEVICA: 7. IV. ameriški film »Rosa za pistojo«, 10. IV.

ameriški film »Prijetljice noči«.

TREBNJE: 6. in 7. IV. ameriški film »Sestrica Rahela«.

SENTERNEJ: 6. in 7. IV. ameriški film »Zaseda«.

MOKRONOG: 6. in 7. IV. francosko-slovenski film »Ljubimca iz Toledo«.

DOL. TOPLICE: 6. in 7. IV. francoski film »Prijetljice noči«.

NETILKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Trpljenje«, 9. in 10. IV. jugoslovanski film »Milioni na otoku«.

METLIKA: 6. in 7. IV. ameriški film »Julii Cezar«, 10. IV. italijanski film »Filomena Marturano«.

KOSTANJEVICA: 7. IV. ameriški film »Rosa za pistojo«, 10. IV.

ameriški film »Prijetljice noči«.

TREBNJE: 6. in 7. IV. ameriški film »Sestrica Rahela«.

SENTERNEJ: 6.

KEGLJI PADAJO...

Ali je kegljanje šport? Sploh ne, seveda ugovarja marsikdo, ki te vrste športnega udejstevanja ne pozna, pripisuječ mu nekakšni zgolj gostilniški zabačava (isto velja za baštinanje). Takih glasov je pa tudi pri nas čedaj manj, pač pod vplivom prizadevnih organizatorjev in smotrne organizacije, ki daje kegljanju kot športu pravo mestno in veljavno. Saj je bil tudi nogomet pri nas dolgo časa (in drugod tudi) le posebne vrste zabava, dokler se ni razvil v

Zveno Perč, predsednik okrajne kegljiške zveze Novo mesto

svrhunski šport. Kegljanje ima že to prednost, da se v njem lahko udejstvujejo tudi takci ljudje, ki v drugih športnih panogah ne morejo sodelovati (n.pr. starejši ljudje, invalidi itd.). V Jugoslaviji je med 120.000 ljudmi, ki so vključeni v razne športne panoge, 20.000 kegljačev. Kar lepo stvari, ki daje misli, da moramo tudi kegljanje v našem športnem življenju vzeti prav resno.

Kegljanje pred stoletji

Kegljanje vsekakor spada med najstarejše družabne igre. Kadaj in kje se je pravzaprav začelo, ne vemo, kajti najstarejši podatki o kegljanju segajo v drugi polovici 12. stoletja. Takrat je bila ta igra zelo razširjena po vsej takratni frankovski državi med preprostim ljudstvom in visjimi sloji. Takratna kegljači so že poznavali dvoje načinov kegljanja, pri enem so metali krogla proti kegljem po zraku, pri drugem pa jo, kot danes, kotali po tleh. Srednjeviški viri (od 12. do 14.st.) kažejo, da so takrat kegljali samo na prostem. Celi so imeli zunanj mestnih obzidij posebne travnike, kjer so kegljali za svoje praznike in prireditve. Kegljaj je v današnjem pomenu še niso pozvali. To, čeprav tako razširjeno igranje, jim je bilo le v zabavo, brez tekmovalnih namenov in športnih ciljev.

V začetku novega veka pa že najdemo na kegljiščih steze za

krogle. Steza je bila narejena iz ilovice, nato pa postuta z drobnim peskom. Velik napredok je bil dosegzen, ko so začeli na stezo polagati hrastove deske. Krogla je sedaj seveda taka, vse drugače, lučaj je bil zanesljivejši in kegljanje je dobilo še svojo športno, tekmovalno in plato. Srečno naključje metača krogla se je umaknilo spretnosti in iznajdljivosti.

Novejša doba

Kegljanje kot šport pa ima svojo zibelko v Nemčiji, kjer so že v II. polovici 18. stoletja imeli enotno kegljiško pravila. Iz Nemčije se je ta športna panoga širila na vse strani, in se posebno razmehnila v Ameriki. Leta 1885 sta bili skoraj hkrati ustavnovljeni kegljiški športni zvezzi v Nemčiji in Ameriki. V oben tem delzelah je še danes največ organiziranih kegljičev.

Leta 1926 je bila v Stockholmu ustavnovljena mednarodna kegljiška zveza. Takrat je bil v Stockholmu tudi prvi svetovni kegljiški turnir na ameriški stezi z 10 keglji. Na turnirju so sodelovala Amerika, Švedska, Finska, Nemčija in Nizozemska, države ustavnitelice prve svetovne kegljiške zvezde.

Leta 1947 je bil prvi kongres po drugi svetovni vojni (v Stockholmu). Na kongresu so izvolili tudi posebnega predsednika za kegljanje z 9 keglji, kajti svetovna kegljiška zveza je po svojih pravilih gojila le ameriški sistem z 10 keglji, kar se pa razen na Švedskem, Finškem in v Nemčiji drugod po Evropi ni obneslo. Kongress v Stockholmu leta 1949 sta se udeležili le Švedska in Finska; sklenili so, da se dejavnost svetovne kegljiške zvezde ustavi, dokler ne bo najmanj 5 narodov zahtevalo novo ustavitev. Ob istem času je bilo na Dunaju evropsko prvenstvo na asfaltu — 10 keglji, ki se so ga udeležile Jugoslavija, Avstrija, Maďarska, Francija in Danska. Nova mednarodna kegljiška zveza je pa bila ustavnovljena 1953 na kongresu v Hamburgu. Vseh teh kongresov in konferenc so se udeležili tudi jugoslovanski delegati, ki so bili glavni pobudniki mnogih koristnih in naprednih načel. Na kongresu v Žurču 1953 je bil Jugosloven izvoljen za predsednika mednarodne kegljiške zvezde, ki še sedaj 13 članov.

934 kegljev

V Jugoslaviji se je organizirano športno kegljanje razvilo okrog leta 1920. Leta 1932 je pa bila ustavnovljena Jugoslovanska kegljiška zveza, ki je začela izdajati tudi svoje glasilo »Kuglekli športni liste«. Imela je včlanjenih 34 klubov s 304

Kegljanje v starih časih

nov rekord — 934 kegljev v 200 lučajih mešano. V Sloveniji so kegljišči: petri v Ljubljani, Celju, Mariboru, Novem mestu, Trbovljah in Kranju. Kegljščki klubov s 6300 člani. Zveza je na vsej narodni slog in vsej enotni sistem mednarodne sloga.

Kegljanje na Dolenjskem

Na Dolenjskem se je začelo kegljanje pred 80 leti in sicer

Franc Zupančič, predsednik kegljiškega kluba »Vseh devetih pravaka poduzeve«

v Novem mestu, kjer so kegljiči imeli štiri kegljišča, iz ilovice. Kegljšči so bili člani Plankete, ki je najstarejši kegljiški klub na Dolenjskem. Planka je pred 30 leti privedla vsoko leto nagradno tekmovanje po 14 dñi, ki so se ga udeleževali tudi

V spomin Ignaciiju Hladniku

Ob 25-letnici smrti priljubljenega skladatelja in pevovedje

Leta 1889 je prišel vesel gorenjski mladenec v Novo mesto za organista. Rojen 25. septembra 1865 v Križah pri Tržiču, je Ignacij Hladnik po končani orglarški šoli nekaj časa služboval v Sentjakobu ob Savi, nato pa osem let v Stari Loki, odkoder ga je življenska pot zanesla v dolensko metropoli. Ignacij Hladnik — Nace je bil nadarjen glasbenik, odličen pevovedja in svojevrstni skladatelj, ki je vpletel v svoje skladbe vso dobroto, poštovost in plemenitost svoje gorenjske duše. Sam je rad igral in učil tudi druge igrali klavir in violin. Nardušil je za glasbo Novomeščane, da se je začel v prenukateri hiši oglašati klavir. Ce pa so doneli akordi iz odprtih oken na cesta, je ves uživčen zdihnil:

»To je pravi ringelšpil!« Doiga leta je bil učitelj petja na novomeški gimnaziji, dvajset let je bil pevovedja Dolenskega pevskoga društva, ved let je učil petje tudi na grmski kmetijski šoli, od leta 1900 dalje pa je vodil novomeško Glasbeno matico. Bil je izvrstni organist, ki je storil posebno v pedalu. Pisal je cerkvene, pa tudi posvetne pesmi, od katerih je bilo tiskanih 73 del. V Novem mestu ga je vse imelo rado, spo-

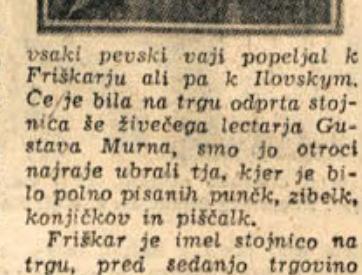
ščevali so ga in mu zaupali. Zaradi njegovih pevskih sposobnosti sta ga visoko cenila tudi gim. ravnatelja Fran Deleta in dr. Brežnik. Hladnik je učil brezplačno tudi obrtniške vajence, gospodinjske pomočnice, solarka in predšolske otroke. Posebno ti so ga imeli radi, saj jih je skoraj po

rino sekal bel turški med, s škarjam pa rezal črn gumijasti mačji rep. Poleg stojnice je imel škaf in v njem stojan svezce limonad. Ilovski je bil takrat edini slaćičar v mestu; lokal je imel v hiši, kjer je danes »Slavenijasports«. Tu nas je pokojni Hladnik komaj krotil in nam nakupil dobro. Bil je dober človek, za otroka in odraslega je imel odprto srce. Za pet svojih otrok je pozdravljalo skrbel in jih lepo uvozil. Hčerka Stefka še zdaj poučuje na novomeški glasbeni šoli, ki nosi po njem očetu ime, hči Miška pa živi v Ljubljani.

Sam velik po duhu, je imel Ignacij Hladnik številne prijatelje in znance. Bil je velik Slovan, v družbi pa vedno duhonj, dovitpen, zabaven in priljubljen. Kjerkoli je bil, tam je bil prijetelj. Ta zastuge, ki jih je dal razvoju glasbenega življenja, mu je Novo mesto poklonilo Hladnikovo ulico (od Gorenjih vrat do Kapitola).

Ob 25. letnici smrti se ga s hvaležnostjo spominjajo znanci, prijatelji in številni učenci.

Hedvika Svajger

vsaki pevski vaji popeljal k Friskarju ali pa k Hovskym.

Ce je bila na trgu odprta stojnica še živečega lectorja Gustava Murna, smo jo otroci najraje ubrali tja, kjer je bilo polno pisanih punč, zibelk, konjčkov in piščalk.

Friskar je imel stojnico na trgu, pred sedanjem trgovino »Radiocenter«, tam je s sek-

prej omenjenih tehnikah, dela-

nih na papir, lesonit in steklo,

Razstava je bila prva te vrste

v Metliki in je odkrila nekaj prav dobrih mladih talentov, od

katerih je treba omeniti zlasti drugošolce Bogdana Petrica,

Darja Bajukovo in Darjo Mežarščev.

Namen razstave je bil pred-

vsem dosegla svoj namen, saj

je bil čas zanjo tesno odmerjen

in je bil tudi obisk odraslih,

katerim je bila prav tako na-

menjena, bolj pičel. Bila pa je

prvi korak k razumevanju in

vrednotenju prave slikarske umetnosti.

Naj tej razstavi še impresnej sledi,

»Koliko porabite na sto ki-

lometrov?«

»Liter sliškovke.«

SOFERSKA

»Koliko porabite na sto ki-

lometrov?«

»Liter sliškovke.«

NAROBE SVET

»Veš, Vencelj, smola je ži-

veti v mestu. Človek ima eno

službo, gostiln je pa pet-

deset!«

DOBRA PRIČA

Sodnik: »No, sedaj pa nam

povejte vse, kar veste in zna-

te.«

»Ja, znam brati in pisati pa

računati, in tudi nekaj geo-

metrije.«

LOVSKA

Lova gresta na lov. »Veš,

me prav zanima, če bom jaz

ustrelil večjega zajca kot ti,«

pravi pri. »Seveda ga boš,«

dovrši drugi. »Zakaj?« —

»Zato, ker znaš bolje lagati!«

POMLAJEVANJE

»Veš, zdravnik mi je sveto-

val hojo, če da to pomla-

človeka,« pravi starejši mož

s očji mladi žen.

»E, dragi moj, potem moras

pa kar na pot okrog sveta!«

PREVIDNE MIŠKE

V neki trgovini zavohajo

miši salamo. »Hm, nekam

čudno diši! pravi ena.

»Res je, počakajmo, da tr-

govino pregleda sanitarna in-

spekcija.«

»Tepec! Namesto odvajjalnega

sredstva si mu dal kapljice za

močle!«

V vsako hišo
na Dolenjskem:

DOLENJSKI LISTI

13. »Ne pobijate me vendar,« se je prišel suho zasmehal. »Popotni romar sem in na mrazu ne bi rad prenošil!«

Mihal ga je nezaupljivo ogledoval. Videl je že romarje, tudi ponoči so se že oglasili, toda noben ni bil tako vedrega obraza kot ta. Prav tedaj je prišla k vratom tudi mati in začudenog ogledovala tujev v umazanem plasti. Tujev se je na pol prikolil in ponovil prošnjo. Hribčevka je v zanesljivosti pogledala po otrokih in priklama.

Tu je stopil v hišo. Sédel je za mizo in pogledal, da hodi peš in da gre v Čedad, na Barbanovo in tudi v Rim. Potem je spraševal, kod vodi pot v Cerknico, v Postojno, kjer je turjaški grad, katere cerkev ležijo na tej strani in če so bogate.

14. Bil je pobojen romar, ker se je tako zanimal za cerkev in samostane.